

Mit tehetsz a légszennyezés ellen?

**VEZESS
KÖRNYEZET-
TUDATOSAN!**

Mit tehetsz a légszennyezés ellen?

**Vezess
környezet-
tudatosan!**

© Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. 2022

A LIFE IP HungAIRy projektet (Levegőminőség javítása nyolc régióban a levegőminőségi tervek végrehajtásának elősegítésével) az Európai Bizottság (DG Environment and DG Climate Action) LIFE programjának támogatásával valósul meg. A kiadvány tartalmáért a kizárólagos felelősség a szerzőket terheli. A kiadvány nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió véleményét. Sem az Európai Unió intézményei és szervei, sem a nevükben eljáró bármely személy nem tehető felelőssé az abban foglalt információk esetleges felhasználásáért. A LIFE IP HungAIRy projekt időtartama 2019. január 1-től 2026. december 31-ig tart (Szerződésszám: LIFE17 IPE/HU/000017).

A LIFE IP HUNGAIKY (LIFE17 IPE/HU/000017) projekt az Európai Unió LIFE programjának támogatásával valósul meg.

Források

ECOWILL projekt (2010-2013) honlapja

EEA (2020) Air quality in Europe – 2020 report, EEA Report No 09/2020, European Environment Agency.

Kocsi A.: Környezettudatos autóvezetés (2021. 05. 20).

Online előadás, Szemléletformálást megalapozó képzések V., HungAIRy LIFE IP

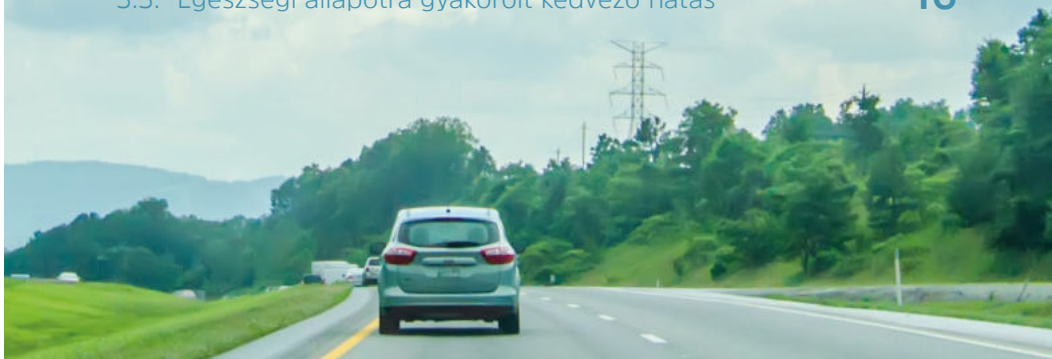
Központi Statisztikai Hivatal (2021) Szállítás, közlekedés

Közúti Közlekedésbiztonsági Akcióprogram környezettudatos autóvezetés honlapjának aloldala

Network - közösségek oldala Közlekedés klub

Tartalom

1. Bevezetés	4
2. Az ökövezetés főbb elemei	6
2.1. Rendszeres karbantartás	7
2.2. A guminyomás gyakori ellenőrzése	7
2.3. Felesleges súly szállításának kerülése	7
2.4. Jármű kihasználtságának növelése	8
2.5. A motor felesleges járatásának kerülése	8
2.6. Egyenletes sebességgel való haladás	8
2.7. Ideális útvonal megválasztása	9
2.8. Megfelelő sebességfokozat és fordulatszám megválasztása	9
2.9. Aerodinamika	9
2.10. Klíma vagy lehúzott ablak?	10
2.11. Fedélzeti rendszerek használata	10
2.12. Legfontosabb a biztonság!	10
2.13. Egyéb hasznos gondolatok	11
3. Az ökövezetés előnyei	12
3.1. Környezeti előnyök	13
3.2. Társadalmi és gazdasági előnyök	15
3.3. Egészségi állapotra gyakorolt kedvező hatás	16

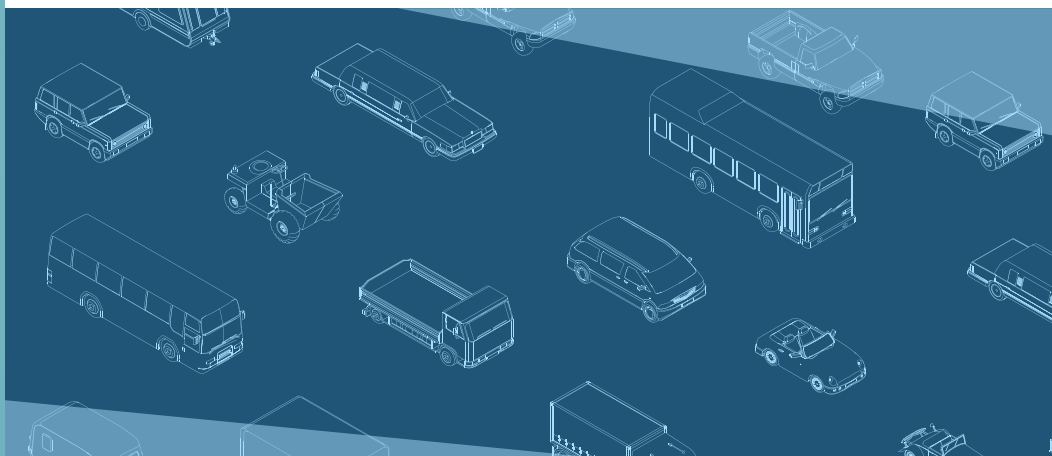

Bevezetés az öko- vezetésbe

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint Magyarországon 2020-ban közel 4 millió darab személygépkocsi volt a lakosság tulajdonában. A személygépjárművek átlagos kora folyamatosan növekszik, 2020-ban 14,7 év volt. A hazai gépjárműállomány általában véve elavult és a szennyezőanyag-kibocsátás tekintetében nem a legkedvezőbb paraméterekkel rendelkezik.

Azonban a gépjárműipar súlypontja az elmúlt évtizedek során az alacsony fogyasztású és kibocsátású, azaz környezetbarát modellek felé tolódott. Ezáltal megjelent a kevésbé légszennyező technológiák alkalmazása a benzin és dízel üzemű gépjárművek esetén, illetve jelentősen megnövekedett a modern hibrid és elektromos autók piaca. Azonban a környezetkímélőbb közlekedésben a megfelelő jármű megválasztása csak az első szempont. Fontos az is, hogy képesek legyünk az autónkat megfelelően üzemeltetni – nemcsak vezetni, hanem karbantartani és használatát észszerűsíteni is!

Kialakult egy újszerű vezetéstechnika a közúti közlekedésben, az ún. ökovezetés vagy más néven környezettudatos autóvezetés. Atechnikával mérsékelhető az üzemanyag-fogyasztás, ezért gazdasági szempontból kedvező a gépjármű-használók számára, ami jelentős motivációt jelent az alkalmazására. Emellett környezetbarát is, hiszen a mérsékeltebb üzemanyag-fogyasztás eredményeként csökken a károsanyag-kibocsátás.

Az ökovezetés olyan elemekből áll, amelyek bárki számára könnyedén elsajátíthatók, bármilyen korú, méretű és típusú személygépkocsi vezetése esetén alkalmazhatók. A módszerrel – az eddigi felmérések alapján – az egyes gépkocsivezetők akár 10-15% üzemanyag-megtakarítást érhetnek el, az utazási idejük hosszabbodása nélkül.

Az ökövezetés főbb elemei

A környezettudatos vezetés tágabb értelmében magában foglalja a gépjármű, a gumik és egyéb alkatrészek, illetve az üzemanyag tudatos megválasztását, az útvonal megtervezését, a környezettudatos vezetéstechnikát és a rendszeres karbantartást is.

A továbbiakban azokat a tanácsokat mutatjuk be, amelyekkel a rendelkezésünkre álló gépjármű környezettudatosabban használható. A módszer lényege, hogy oly módon változtatjuk meg vezetési stílusunkat és gépjárművünk üzemeltetésének módját, hogy használata esetén az utazási idő csökkenése nélkül, a KRESZ-t betartva, alacsonyabb üzemanyag-felhasználás mellett juthatunk el célállomásunkra.

2.1. Rendszeres karbantartás

A megfelelően beállított és karbantartott motor működése hatékonyabb, ezáltal a gépjármű üzemanyag felhasználása és káros anyag kibocsátása is alacsonyabb.

A fék beállítását időről időre ellenőriztessük. A rosszul beállított vagy elállított fék menet közben a dob vagy a tárcsa felületén súrlódhat, ezért csökken a fék hatásfoka, miközben nő az üzemanyag-fogyasztás.

Ellenőrizze az olajszintet!

2.2. A guminyomás gyakori ellenőrzése

A guminyomás biztosítja a gépkocsi megfelelő gördülési ellenállását. A nem megfelelő keménységre fújtt gumiabroncsok akár 4%-kal magasabb fogyasztást eredményezhetnek, ezért érdemes a guminyomást rendszeresen ellenőrizni („hideg” gumikon).

Ellenőrizze a guminyomást!

2.3. Felesleges súly szállításának kerülése

Minél nehezebb a gépjármű, a motornak annál nagyobb tömeget kell megmozdítania, ezáltal megnő a fogyasztása is. Célszerű kerülni a felesleges dolgok szállítását a csomagtartóban vagy a hátsó ülésen.

Kerülje a felesleges terheket!

Használjon telekocsit!

2.4. Jármű kihasználtságának növelése

A gépkocsi befogadóképességének kihasználásával – például telekocsival történő munkába járással – csökkenthető a személyek összes üzemanyag felhasználása, valamint a kialakuló dugók valószínűsége és mértéke is.

2.5. A motor felesleges járatásának kerülése

Ha hosszabban áll a jármű a piros lámpánál, vasúti átjárónál, illetve bármilyen egyéb okból – ha nem csak néhány másodperces várakozásról van szó –, akkor a motort célszerű leállítani.

Üresjárat helyett állítsa le a motort!

2.6. Egyenletes sebességgel való haladás

Hirtelen gyorsításnál az üzemanyag-fogyasztás jelentősen megemelkedik, míg hirtelen fékezésnél a fékek kopása nő meg, így élettartamuk rövidül. Megfelelő követési távolság tartásával ritkábban, illetve kevésbé intenzíven kell a féket használni. Törekedni kell az autó lendületben tartására, a lassítás eszköze legyen inkább a sebességváltás – motorfék – vagy a gáz elvétele.

Használja a motorféket!

Üzemanyag fogyasztás szempontjából kedvezőbb, ha például az előttünk pirosra váltó lámpához nem üresben, hanem motorfékkel gurulunk, hiszen míg üresjáratban történik üzemanyag-befecskendezés, addig motorfékezés esetén nem.

2.7. Ideális útvonal megválasztása

Ahhoz, hogy A pontból B pontba jussunk, a legrövidebb út a leggazdaságosabb. Használjunk GPS-t az utazás megtervezéséhez, amely figyelembe veszi az aktuális forgalmat, így az út hosszát (időnyereség) és a fogyasztást is jelentősen le tudjuk csökkenteni.

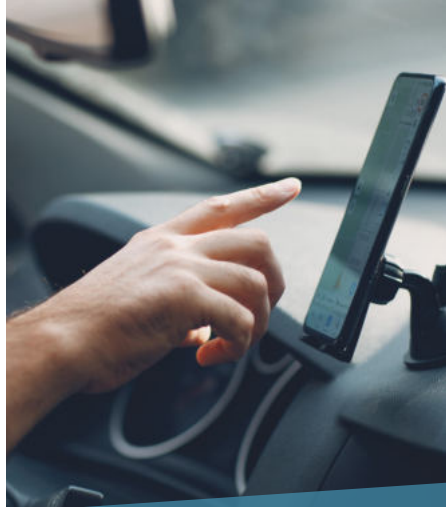
Akkor is tervezzük meg az utazásunkat, ha ismert útvonalon közlekedünk, hiszen az aktuális forgalmi helyzet függvényében változhat az ideális útvonal.

2.8. Megfelelő sebességfokozat és fordulatszám megválasztása

A fogyasztás mérséklése szempontjából a sebességváltó és a gázpedál kíméletes kezelése, a motor fordulatszámának kedvező tartományban tartása meghatározó. A fogyasztás szempontjából az a legkedvezőbb, ha a lehető legnagyobb sebességfokozatot használjuk azon a legalacsonyabb sebéségen és fordulaton, ahol a motor még nem erőlködik.

2.9. Aerodinamika

Az autóra felszerelt külön alkatrészek növelik a jármű légellenállását, ezáltal hozzájárulnak az üzemanyag-felhasználás növeléséhez. Ha semmit nem teszünk a tetőcsomagtartóra, az akkor is 15%-kal növelheti a fogyasztást, de az autó tetején például egy kerékpárral ez a szám 30%-ra ugorhat.

Használjon GPS-t!

Figyelje a fordulatszámot!

Csökkentse a légellenállást!

A sebesség szerint hűtsön!

2.10. Klíma vagy lehúzott ablak?

A klímával az autó többet fogyaszt, de nagyobb sebességnél annyira megnő a lehúzott ablakok miatti légellenállás, hogy gazdaságosabb a légkondicionáló használata. Azonban alacsonyabb sebességnél a lehúzott ablakkal járunk jobban. (Pollenallergiásként a pollenszezonban ne húzzuk le az ablakokat!)

Figyelje a fogyasztást!

2.11. Fedélzeti rendszerek használata

Az aktív és passzív támogató fedélzeti rendszerek alkalmazása javítja az üzemanyag felhasználást, a tempomatot használva autópályán, sík úton, egyenletes haladáskor akár 10%-kal csökkenthető a fogyasztás. Hegy- és völgymenetben a tempomat nem feltétlen támogatja az üzemanyag-megtakarítást.

A legtöbb új gépjárműben elérhető funkció a pillanatnyi üzemanyag-fogyasztás megjelenítése, ami segítheti a gépjármű vezetőjét abban, hogy kontrollálhassa vezetési magatartását, és látva a fogyasztás aktuális mértékét, kímélőbb vezetési mód alkalmazására válthasson.

Tartsa fenn a féktávot!

2.12. Legfontosabb a biztonság!

A takarékossgot célzó vezetés miatt soha ne kockáztassuk a biztonságot! A féktáv fenntartása fontosabb, mint a lendület megtartása!

2.13. Egyéb hasznos gondolatok

Szakemberek javaslatai alapján érdemes lassú, nyugodtabb tempójú zenét hallgatni vezetéshez és kerülni a gyors dallamokat, amelyek türelmetlenné, agresszívvá tehetik a vezetőt, illetve hajlamosítanak a gyorsabb vezetésre.

Csak nyugodtan.

+1. Válassz alternatív megoldást!

Természetesen a legkörnyezetbarátabb megoldás, és az ökövezetés elveivel is egyező gondolat, hogy rövid távokra ne üljünk autóba, hanem sétáljunk, kerékpározzunk, amennyiben lehetséges gépkocsi helyett utazzunk tömegközlekedéssel!

Az ökovezetés

előnyei

Az ökovezetés alkalmazásának legjelentősebb közvetlen előnye az üzemanyag-megtakarítás, amiből számos további kedvező hatás származik. Például a közvetlen anyagi megtakarítás a gépjármű használója számára, az alacsonyabb üzemanyag-fogyasztás általi alacsonyabb szennyezőanyag-kibocsátás, ami jobb levegőminőséget eredményez és ezáltal egészségünk szempontjából is kedvező hatású. Ezen túlmenően a technika alkalmazása zajszennyezési szempontból is kedvező.

3.1. Környezeti előnyök

Az ökovezetés széleskörű alkalmazása nagy jelentőséggel bír klímavédelmi szempontból, hiszen az üzemanyag-fogyasztás csökkentése által csökken a szén-dioxid-kibocsátás, ezzel pedig mi magunk is hozzájárulhatunk a klímaváltozás elleni globális törekvésekhez.

Az ökovezetés alkalmazásával ráadásul nemcsak a szén-dioxid-kibocsátást, hanem a gépjármű használata során keletkező káros anyagok (pl. nitrogén-dioxid, kisméretű aeroszol részecskék, aromás szénhidrogének) kibocsátásának mértékét is csökkenteni lehet.

Az üzemanyag-megtakarítás által az ökovezetés elősegíti, hogy hatékonyabban gazdálkodhassunk a fosszilis energiaforrásokkal. Az üzemanyag-felhasználás csökkenésével csökken a felhasznált és kitermelt kőolaj mennyisége, valamint megtakarítható az üzemanyag előállításához szükséges villamos energia, a csökkenő üzemanyagszállítási igények révén pedig további kibocsátás csökkenés is elérhető.

A légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentésén túl a zajszennyezés mérséklésére is alkalmasak az ökovezetési módszerek. Számos erőteljes zajjal járó cselekvés az ökovezetés megfelelő alkalmazása esetén kikerül a vezetési gyakorlatból. Ilyen például a motor szükségtelen túráztatása, járatása álló helyzetben, magas fordulatszám elérése üresjáratban és menet közben alacsony sebességi fokozatban, a hirtelen indítás és felgyorsítás, valamint az indokolatlanul erőteljes fékezés.

3.2. Társadalmi és gazdasági előnyök

Az ökövezetés nemcsak az üzemanyag tekintetében eredményez költségmegtakarítást, hanem a gépjármű fenntartási és szerelési költségeiben is, amelyek egy esetleges meghibásodás vagy baleset következményeiből eredhetnek.

Az ökövezetés magában foglal számos olyan vezetői magatartást, amely a közlekedést biztonságosabbá teszi, így előzve meg a személyi sérüléseket és a felmerülő károkat. Az ökövezetést alkalmazó gépjárművezetők megfontoltabb stílusban vezetnek, igyekeznek egyenletes sebességet tartani, kevesebbet gyorsítani, illetve fékezni, valamint kevésbé jellemző rájuk a stresszes és agresszív vezetési stílus.

3.3. Egészségi állapotra gyakorolt kedvező hatás

A légszennyezettség a legjelentősebb környezeti eredetű egészségkockázat Európában. Az egészséghatások szempontjából a legjelentősebb légszennyező anyagok a kisméretű aeroszol részecskék ($PM_{2.5}$ és PM_{10}), a nitrogén-dioxid (NO_2) és az ózon (O_3). Ezek közül a közlekedés a kisméretű aeroszol részecskék és a nitrogén-dioxid kibocsátásának jelentős részéért felelős. A légszennyezettség rövid távon légzőszervi tüneteket (pl. köhögés, légúti irritáció) okozhat, súlyosbíthatja a krónikus légzőszervi betegségben szenvedők tüneteit, szívritmuszavart okozhat, illetve növeli a stroke és infarktus kockázatát. Emellett hosszú távon növeli számos krónikus betegség kialakulásának kockázatát.

Az ökövezetés alkalmazásával csökken a légszennyező anyagok kibocsátása és ezáltal a légszennyezettséghez köthető betegségek kockázata is.

**Hasznosnak találtad ezt a füzetet?
Nézz körül a honlapunkon!**

www.hungairy.hu

Kövess minket Facebookon is!
facebook.com/LIFEIPHUNGAIKY

A LIFE IP HUNGAIKY (LIFE17 IPE/
HU/000017) projekt az Európai
Unió LIFE programjának támo-
gatásával valósul meg.

